

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-430/26-27188/2

Podgorica, 31.07.2026.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, ul. Vuka Karadžića 3, Podgorica
gospodinu, Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

Veza: Vaš akt br. 01-040/26-7650/1 od 29.07.2026. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predložena izmjena odnosi na unapređenje krivičnogpravnog okvira Crne Gore, kroz dalje usklađivanje Krivičnog zakonika sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminala. Naime, unaprijediće se zaštita djece i drugih posebno ranjivih kategorija, ojačati mehanizmi za prevenciju, otkrivanje i procesuiranje najsloženijih oblika kriminaliteta.

U tekstu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore i Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna dodatna izdvajanja finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijska obaveza.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta i implikacija na poslovni ambijent nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, uz napomenu da se eventualno potrebna sredstva za implementaciju istog usklade sa sredstvima koja su opredijeljena Ministarstvu pravde godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Novica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE***

Član 1

U Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 25/10, 32/11, 40/13, 14/15, 42/15, 44/17, 49/18, 3/20, 144/21, 145/21, 110/23, 123/24 i 121/25) u članu 8 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Krivično djelo učinjeno upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija smatra se izvršenim i u Crnoj Gori ako je informaciono-komunikacionoj tehnologiji ili računarskom sistemu pristupljeno sa teritorije Crne Gore, bez obzira na to gdje se ta tehnologija ili računarski sistem nalazi.“

Član 2

Poslije člana 42a dodaje se novi član koji glasi:

**„Posebne okolnosti za odmjeravanje kazne za krivična djela protiv polne slobode
učinjena na štetu djece**

Član 42b

(1) Ako je neko od krivičnih djela iz čl. 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b ovog zakonika učinjeno prema djetetu, sud će kao otežavajuće okolnosti cijeniti, osim ako ne predstavljaju obilježje krivičnog djela, naročito: da se dijete nalazilo u posebno ranjivoj situaciji, uključujući odnos zavisnosti ili stanje fizičke ili psihičke nemoći; da je djelo učinjeno od strane člana porodice djeteta, lica koje živi sa djetetom ili lica koje je zloupotrijebilo priznati položaj povjerenja ili autoriteta; da je djelo učinjeno od strane više lica koja su djelovala zajedno ili u okviru kriminalne organizacije; da je učinilac ranije pravosnažno osuđivan za djelo iste prirode; da je učinilac namjerno ili iz nehata doveo u opasnost život djeteta; ili da je djelo uključivalo ozbiljno nasilje ili prouzrokovalo teške posljedice po dijete.

Član 3

U članu 117 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, zabrana obavljanja djelatnosti koje uključuju neposredan i redovan kontakt sa djecom, izrečena povodom osude za krivična djela iz čl. 204 do 211b ovog zakonika učinjena prema djetetu, može se izreći kao trajna.“

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 5 i 6.

Član 4

U članu 135 riječ „449b“ zamjenjuje se riječju „449d“.

Član 5

U članu 138 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Odredbe stava 3 tačka 4 i stava 4 ovog člana ne primjenjuju se na krivična djela iz čl. 204 do 211b ovog zakonika učinjena prema djetetu, niti na krivično djelo iz člana 444 ovog zakonika.“

Član 6

U članu 207 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Za pokušaj djela iz stava 1 ovog člana kazniće se.“

Član 7

U članu 208 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Ko izvrši krivično djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana upotrebom sile ili prijetnje ili pod uslovima iz člana 205 stav 2 ovog zakonika,
kazniće se kaznom predviđenom za to djelo.“
Dosadašnji st. 3, 4, 5 i 6 postaju st. 4, 5, 6 i 7.

Član 8

Član 211 mijenja se i glasi:

„(1) Ko djetetu mlađem od četrnaest godina proda, pokloni, prikaže ili javnim izlaganjem, posredstvom informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način učini dostupnim slike, tekstove, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine ili mu prikaže pornografsku predstavu,

kazniće se zatvorom od dvije do deset godina.

(2) Ko navodi ili iskoristi dijete za proizvodnju slika, audiovizuelnih ili drugih predmeta pornografske sadržine (dječja pornografija) ili za pornografsku predstavu,

kazniće se zatvorom od tri do deset godina.

(3) Kaznom iz stava 2 ovog člana kazniće se ko neovlašćeno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, putem informaciono-komunikacionih tehnologija pristupa, prodaje, daje, prikazuje, javno izlaže ili posjeduje slike, audiovizuelne ili druge predmete pornografske sadržine (dječja pornografija).

(4) Ko svjesno prisustvuje pornografskoj predstavi, uključujući putem informaciono-komunikacionih tehnologija,

kazniće se zatvorom od dvije do osam godina.

(5) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana učinjeno prema maloljetniku, učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godine.

(6) Ako je djelo iz stava 2 ovog člana izvršeno upotrebom sile ili prijetnje, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do petnaest godina.

(7) Predmeti iz st. 1 do 3 ovog člana oduzeće se i uništiti.

(8) Dječjom pornografijom, u smislu ovog člana, smatra se svaki materijal koji vizuelno prikazuje dijete ili lice koje izgleda kao dijete koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem i svako prikazivanje polnih organa djeteta ili lica koje izgleda kao dijete u primarno seksualne svrhe., kao i realistični prikazi djeteta ili lica koje izgleda kao dijete koje se bavi seksualno eksplicitnim ponašanjem ili realistični prikazi polnih organa djeteta ili lica koje izgleda kao dijete u primarno seksualne svrhe.

(9) Pornografskom predstavom, u smislu ovog člana, smatra se prikaz uživo namijenjen publici, uključujući putem informaciono-komunikacionih tehnologija, djeteta koje se bavi stvarnim ili simuliranim seksualno eksplicitnim ponašanjem ili prikaz polnih organa djeteta ili lica koje izgleda kao dijete u primarno seksualne svrhe.

Član 9

U članu 211a poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Ako je djelo iz stava 1 ovog člana učinjeno iskorišćavanjem posebno ranjivog položaja djeteta ili maloljetnika, naročito usljed njegovog duševnog ili tjelesnog invaliditeta, smetnji u razvoju ili zavisnosti od drugog lica, učinilac će se kazniti kaznom propisanom u st. 2 ili 3 ovog člana, u zavisnosti od uzrasta oštećenog.“

Član 10

U članu 211b riječi: „člana 211 st.1 i 4“ zamjenjuju se riječima: „člana 211 st.1, 2, 3 i 4“.

Član 11

Poslije člana 211d dodaje se novi član koji glasi:

„Nekažnjavanje djece žrtava

Član 211e

Dijete koje je, kao neposredna žrtva krivičnih djela iz čl. 210, 211 i 211b ovog zakonika, bilo prinuđeno da učestvuje u kriminalnim aktivnostima kao neposredna posljedica izloženosti tim krivičnim djelima, neće se kazniti za takvo krivično djelo.“

Član 12

Član 225a mijenja se i glasi:

„(1) Ko protivno propisima zaposli dva ili više državljana trećih država koji nezakonito borave na teritoriji Crne Gore,

kazniće se novčanom kaznom ili zatvorom do dvije godine.

(2) Ko uzastopno ili trajnije zapošljava državljane trećih država koji nezakonito borave na teritoriji Crne Gore,

kazniće se zatvorom od šest mjeseci do tri godine.

(3) Ako je djelo iz st. 1 ili 2 ovog člana učinjeno pod posebno iskorištavajućim uslovima rada, ili uz iskorištavanje žrtve trgovine ljudima, ili zapošljavanjem maloljetnog lica, učinilac će se kazniti zatvorom od šest mjeseci do pet godina.

(4) Posebno iskorištavajućim uslovima rada iz stava 3 ovog člana smatraju se uslovi rada u kojima postoji upadljiva nesrazmjera u odnosu na uslove rada zakonito zaposlenih radnika, što utiče na zdravlje i bezbjednost radnika i vrijeđa ljudsko dostojanstvo, uključujući i one koji proizlaze iz diskriminacije po osnovu pola ili druge diskriminacije.“

Član 13

U članu 268 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Ako je djelo iz st. 1 i 2 ovog člana izvršio obveznik u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma ili odgovorno lice u tom obvezniku u vršenju svoje profesionalne djelatnosti,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.“

Dosadašnji st. 5, 6, 7 i 9 postaju st. 6, 7, 8 i 9.

Član 14

U članu 401a stav 6 mijenja se i glasi:

„(6) Kriminalnom organizacijom iz stava 1 ovog člana smatra se strukturirano udruženje koje čine tri ili više lica, koje postoji određeni vremenski period i koje djeluje usklađeno radi vršenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatora od četiri godine ili teža kazna, u cilju pribavljanja, posredno ili neposredno, finansijske ili druge materijalne koristi.“

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) Strukturirano udruženje, u smislu stava 6 ovog člana, je udruženje koje nije slučajno formirano radi neposrednog izvršenja krivičnog djela i nije potrebno da ima formalno određene uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.“

Član 15

Član 405 mijenja se i glasi:

„(1) Ko bez propisane dozvole pređe ili pokuša da pređe granicu Crne Gore, naoružan ili upotrebom nasilja,

kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine i novčanom kaznom.

(2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se stranac koji nema dozvolu za boravak u Crnoj Gori, ako se naoružan ili upotrebom nasilja zadržava na njenoj teritoriji ili se opire zakonitom udaljenju iz Crne Gore.

(3) Ko strance koji nemaju dozvolu za ulazak u Crnu Goru ili boravak u njoj nezakonito prebacuje na njenu teritoriju, prevozi ih po Crnoj Gori ili im pomaže u skrivanju, ili ko jednog ili više takvih stranaca, u namjeri pribavljanja imovinske koristi za sebe ili za drugoga, nezakonito prebaci preko granice ili teritorije države, prevozi ih po Crnoj Gori ili omogućiti nezakonit boravak,

kazniće se zatvorom od tri do deset godina i novčanom kaznom.

(4) Kaznom iz stava 3 ovog člana kazniće se službeno lice koje omogućiti strancu nezakonit ulazak na teritoriju Crne Gore ili nezakonit boravak u Crnoj Gori.

(5) Ko vrbuje ili okuplja ljude radi nezakonitog preseljavanja, nabavlja im lažna dokumenta ili organizuje prevoz ili na drugi način organizuje nezakonito preseljavanje, ili organizuje preseljavanje dovođenjem u zabludu nadležnih organa u pogledu prave namjere ulaska na teritoriju Crne Gore,

kazniće se zatvorom od tri do deset godina i novčanom kaznom.

(6) Ako učinilac djelima iz st. 3, 4 ili 5 ovog člana sebi ili drugome pribavi nesrazmjernu imovinsku korist ili obezbijedi radnu snagu bez pravnog osnova ili nekoga izloži opasnosti po život ili zdravlje, ili ako takva djela učini kao član kriminalne organizacije,

kazniće se zatvorom od tri do petnaest godina i novčanom kaznom.

(7) St. 1 do 6 ovog člana primjenjuju se i na krivična djela učinjena u inostranstvu, ako je država u kojoj su učinjena, isto kao i Crna Gora, prihvatila zajedničku međunarodnopravnu obavezu sprečavanja takvih krivičnih djela, bez obzira na to gdje su učinjena, i koja je ta djela u svom zakonu adekvatno i na isti način definisala kao krivična djela.

(8) Ako je krivično djelo učinjeno na teritoriji Evropske unije, državljani njenih članica se prilikom primjene st. 2, 3, 4 i 5 ovog člana ne smatraju strancima.

(9) Sredstva namijenjena ili upotrijebljena za izvršenje djela iz st. 1 do 6 ovog člana, oduzeće se.,

Član 16

U članu 447 stav 1 tačka 4 riječi: „koja može da ugrozi život ljudi“ brišu se.

Član 17

Član 447a mijenja se i glasi:

„Ko distribuirati ili na drugi način čini dostupnom javnosti, bilo kojim sredstvom, putem informaciono-komunikacionih tehnologija ili na drugi način, poruku sa namjerom podsticanja na izvršenje krivičnog djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika, kada takvo postupanje, neposredno ili posredno, uključujući veličanje terorističkih djela, zagovara izvršenje tih djela i time izaziva opasnost da jedno ili više takvih djela bude izvršeno,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.“

Član 18

Član 447b mijenja se i glasi:

„(1) Ko u namjeri izvršenja djela iz člana 447 ovog zakonika, vrbuje drugog da izvrši ili učestvuje u izvršenju tog djela ili da se pridruži grupi ljudi ili kriminalnom udruženju ili kriminalnoj organizaciji radi učestvovanja u izvršenju tog krivičnog djela,

kazniće se zatvorom od jedne do deset godina.

(2) Kaznom iz stava 1 ovoga člana kazniće se i ko u namjeri izvršenja krivičnog djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika, ili uz znanje da su pružene vještine namijenjene korišćenju u tu svrhu, daje uputstva o izradi i korišćenju eksplozivnih naprava, vatrenog ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih materija ili obučava drugog za izvršenje ili učestvovanje u izvršenju tog krivičnog djela.

(3) Ko prima uputstva o izradi ili upotrebi eksploziva, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih materija, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u namjeri izvršenja ili omogućavanja izvršenja djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.“

Član 19

U članu 449 stav 1 riječi: „krivičnih djela iz čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449 ovog zakonika“ zamjenjuju se riječima: „krivičnih djela iz čl. 164, 337, 340, 341, 342, 343, 444a, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448, 449 i 449c ovog zakonika“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Za postojanje krivičnog djela iz stava 1 ovog člana u odnosu na krivična djela iz čl. 447, 447c, 447d, 449a, 449b i 449c ovog zakonika nije potrebno da sredstva budu stvarno upotrijebljena, u cjelini ili djelimično, za izvršenje ili doprinos izvršenju tih djela, niti da je učinilac znao za koje konkretno krivično djelo će sredstva biti upotrijebljena.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 20

Član 449a mijenja se i glasi:

„(1) Ako se dva ili više lica udruže na duže vrijeme radi vršenja krivičnih djela iz čl. 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 448 i 449 ovog zakonika,

kazniće se kaznom propisanom za djelo za čije vršenje je udruženje organizovano.

(2) Ko organizuje ili upravlja udruženjem iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od najmanje pet godina.

(3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se i ko učestvuje u aktivnostima udruženja iz stava 1 ovog člana, uključujući davanje informacija ili materijalnih sredstava ili finansiranje njegovih aktivnosti na bilo koji način, znajući da takvo učešće doprinosi kriminalnim aktivnostima udruženja.

(4) Učinilac djela iz st.1 do 3 ovog člana koji otkrivanjem udruženja ili na drugi način spriječi izvršenje krivičnih djela iz stava 1 ovog člana, ili koji doprinese njegovom otkrivanju, kazniće se zatvorom do tri godine, a može se i osloboditi od kazne.“

Član 21

Poslije člana 449b dodaju se tri nova člana koji glase:

„Putovanje u svrhu terorizma

Član 449c

(1) Ko otputuje u državu koja nije Crna Gora ili uđe u Crnu Goru, u namjeri izvršenja ili doprinosa izvršenju djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika, ili radi učestvovanja u udruženju iz člana 449a ovog zakonika, ili radi učestvovanja u udruženju iz člana 449a ovog zakonika, znajući da takvo učešće doprinosi kriminalnim aktivnostima tog udruženja, ili radi pružanja ili primanja obuke iz člana 447b ovog zakonika,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko organizuje ili na drugi način omogućući, bilo kojom radnjom, putovanje iz stava 1 ovog člana, znajući da pružena pomoć služi toj svrsi,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

Druga krivična djela povezana sa terorizmom

Član 449d

(1) Ko izvrši krivično djelo iz čl. 412 do 414 ovog zakonika u cilju izvršenja krivičnog djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika, učestvovanja u udruženju iz člana 449a ovog zakonika ili izvršenja krivičnog djela iz člana 449c ovog zakonika,

kazniće se zatvorom od jedne do osam godina.

(2) Ko izvrši krivično djelo iz čl. 239, 240 ili 250 ovog zakonika u cilju izvršenja krivičnog djela iz čl. 447, 447c ili 447d ovog zakonika,

kazniće se zatvorom od dvije do dvanaest godina.

Odnos prema krivičnim djelima terorizma

Član 449e

Za postojanje krivičnih djela iz čl. 447a, 447b, 449, 449a, 449b st. 3 i 4, 449c i 449d ovog zakonika nije potrebno da je krivično djelo iz člana 447, 447c ili 447d ovog zakonika stvarno izvršeno, niti da postoji veza sa nekim drugim konkretnim krivičnim djelom.“

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesene su odredbe Direktive 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece i dječje pornografije i o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2004/68/PUP, Direktive (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/475/PUP i izmjeni Odluke Savjeta 2005/671/PUP, Direktive (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o borbi protiv pranja novca putem krivičnog prava, Direktive 2009/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2009. godine o utvrđivanju minimalnih standarda za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja sa nezakonitim boravkom i Okvirne odluke Savjeta 2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine o borbi protiv organizovanog kriminala.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore sadržan je u odredbi člana 16 stav 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potreba donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore zasnovana je na potrebi daljeg unapređenja krivičnog pravnog okvira Crne Gore i njegovog usklađivanja sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminaliteta.

Prije svega, predložene izmjene imaju za cilj dalje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece i dječje pornografije i o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2004/68/PUP. U tom smislu, unapređuju se odredbe koje se odnose na krivična djela protiv polne slobode učinjena na štetu djece, kroz uvođenje posebnih okolnosti za odmjerenje kazne, mogućnost izricanja trajne zabrane obavljanja djelatnosti koje uključuju neposredan i redovan kontakt sa djecom, proširenje inkriminacije dječje pornografije u skladu sa savremenim oblicima izvršenja putem informaciono-komunikacionih tehnologija, kao i uvođenje posebne odredbe o nekažnjavanju djece žrtava koja su bila prinuđena da učestvuju u kriminalnim aktivnostima kao neposredna posljedica izloženosti krivičnim djelima. Navedenim izmjenama dodatno se jača zaštita djece kao posebno ranjive kategorije i unapređuje položaj djece žrtava krivičnih djela.

Nadalje, izmjene i dopune predstavljaju odgovor na potrebu daljeg usklađivanja krivičnog zakonodavstva sa Direktivom (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/475/PUP i izmjeni Odluke Savjeta 2005/671/PUP. Predloženim izmjenama unapređuju se odredbe koje se odnose na krivična djela povezana sa terorizmom, uključujući javno podsticanje na izvršenje terorističkog djela, vrbovanje i obuku za terorizam, finansiranje terorizma, udruživanje radi vršenja terorističkih krivičnih djela, putovanje u svrhu terorizma i druga povezana krivična djela. Cilj ovih izmjena je uspostavljanje efikasnijeg pravnog okvira za prevenciju i procesuiranje savremenih oblika terorizma, uključujući one koji se izvršavaju putem informaciono-komunikacionih tehnologija i preko međunarodnih mreža.

U dijelu borbe protiv organizovanog kriminala, izmjene člana 401a Krivičnog zakonika Crne Gore imaju za cilj usklađivanje sa Okvirnom odlukom Savjeta 2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine o borbi protiv organizovanog kriminala. Predloženim izmjenama precizira se pojam kriminalne organizacije u skladu sa evropskim standardima, tako što se uvodi definicija strukturiranog udruženja koje postoji određeni vremenski period i djeluje usklađeno radi vršenja krivičnih djela sa ciljem pribavljanja finansijske ili druge materijalne koristi, uz jasno propisivanje da za postojanje strukturiranog udruženja nije neophodno postojanje formalno određenih uloga članova, kontinuiteta članstva ili razvijene strukture.

Takođe, izmjene Krivičnog zakonika usmjerene su na dalje unapređenje sistema sprečavanja i suzbijanja pranja novca, u skladu sa Direktivom (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o borbi protiv pranja novca putem krivičnog

prava, kao i relevantnim preporukama Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL). U tom smislu, uvodi se kvalifikovani oblik krivičnog djela pranja novca kada ga izvrši obveznik u smislu propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma ili odgovorno lice u tom obvezniku u okviru svoje profesionalne djelatnosti. Na ovaj način dodatno se jača odgovornost lica koja imaju posebne obaveze u sistemu sprečavanja pranja novca i obezbjeđuje veći nivo usklađenosti sa međunarodnim standardima.

Predložene izmjene člana 225a Krivičnog zakonika, koji se odnosi na nezakonito zapošljavanje državljana trećih država, zasnivaju se na potrebi usklađivanja sa Direktivom 2009/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2009. godine o utvrđivanju minimalnih standarda za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja sa nezakonitim boravkom. Izmjenama se preciziraju oblici nezakonitog zapošljavanja, uvode strože sankcije u slučajevima posebno iskorišćavajućih uslova rada, iskorišćavanja žrtava trgovine ljudima i zapošljavanja maloljetnih lica, čime se dodatno štite prava radnika i obezbjeđuje efikasnija borba protiv eksploatacije i nezakonitih praksi na tržištu rada.

Pored navedenog, izmjenama se vrši unapređenje odredaba koje se odnose na krivična djela u vezi sa nedozvoljenim prelaskom državne granice i krijumčarenjem ljudi, kao i na druga krivična djela povezana sa međunarodnim kriminalitetom, imajući u vidu potrebu efikasnijeg odgovora na savremene oblike organizovanih kriminalnih aktivnosti.

Predloženim izmjenama uvodi se i odredba kojom se precizira teritorijalno važenje krivičnog zakonodavstva u slučaju krivičnih djela učinjenih upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija, čime se omogućava efikasnije procesuiranje krivičnih djela čije izvršenje prevazilazi teritorijalne granice i koja predstavljaju sve prisutniji oblik kriminaliteta.

Imajući u vidu navedeno, donošenjem ovog zakona obezbijediće se dalje usklađivanje Krivičnog zakonika Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima, unaprijediti efikasnost krivičnopravne zaštite, posebno u odnosu na ranjive kategorije društva, i ojačati mehanizmi za prevenciju i suzbijanje najtežih oblika kriminaliteta.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ovim zakonom ne mijenja se osnovni koncept Krivičnog zakonika Crne Gore, koji je već u značajnoj mjeri usklađen sa relevantnim međunarodnim dokumentima.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima, Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama i *acquis-u*. Standardi sadržani u sekundarnom zakonodavstvu Evropske unije u ovoj oblasti su:

- ✓ Direktiva 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece i dječje pornografije i o zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2004/68/PUP;
- ✓ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/475/PUP i izmjeni Odluke Savjeta 2005/671/PUP;
- ✓ Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o borbi protiv pranja novca putem krivičnog prava;
- ✓ Direktiva 2009/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2009. godine o utvrđivanju minimalnih standarda za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja sa nezakonitim boravkom;
- ✓ Okvirna odluka Savjeta 2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine o borbi protiv organizovanog kriminala.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona vrši se dopuna člana 8 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje prostorno važenje krivičnog zakonodavstva, na način što se propisuje da se krivično djelo učinjeno upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija smatra izvršenim i u Crnoj Gori ukoliko je informaciono-komunikacionoj tehnologiji ili računarskom sistemu pristupljeno sa teritorije Crne Gore, nezavisno od mjesta na kojem se ta tehnologija ili računarski sistem nalazi. Navedena dopuna ima za cilj obezbjeđivanje efikasnijeg krivičnog gonjenja krivičnih djela koja se izvršavaju putem informaciono-komunikacionih tehnologija, posebno imajući u vidu prekograničnu prirodu ovih oblika kriminaliteta. Izmjena predstavlja usklađivanje sa zahtjevima koji proizlaze iz Direktive (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/475/PUP i izmjeni Odluke Savjeta 2005/671/PUP, u dijelu obaveze država da obezbijede efikasne mehanizme za procesuiranje krivičnih djela povezanih sa terorizmom, uključujući ona izvršena korišćenjem informaciono-komunikacionih tehnologija.

Članom 2 Predloga zakona uvodi se novi član 42b Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se propisuju posebne okolnosti za odmjeraivanje kazne za krivična djela protiv polne slobode učinjena na štetu djece. Ovim rješenjem propisuje se obaveza suda da, prilikom odmjeraivanja kazne učiniocima krivičnih djela protiv polne slobode učinjenih prema djeci, kao otežavajuće okolnosti cijeni naročito posebnu ranjivost djeteta, odnos zavisnosti ili povjerenja između učinioca i žrtve, izvršenje djela od strane više lica ili u okviru kriminalne organizacije, raniju osuđivanost učinioca, ugrožavanje života djeteta, kao i upotrebu ozbiljnog nasilja ili nastupanje teških posljedica po dijete. Na ovaj način unapređuje se krivičnopravna zaštita djece žrtava seksualnog nasilja i obezbjeđuje individualizacija kazne u skladu sa težinom posljedica koje ova krivična djela proizvode. Navedeno rješenje predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece i dječje pornografije i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2004/68/PUP, naročito članom 9 Direktive kojim su propisane otežavajuće okolnosti koje države članice treba da uzmu u obzir prilikom sankcionisanja ovih krivičnih djela.

Članom 3 Predloga zakona vrši se dopuna člana 117 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuju mjere bezbjednosti, na način što se omogućava da zabrana obavljanja djelatnosti koje uključuju neposredan i redovan kontakt sa djecom, izrečena povodom osude za krivična djela protiv polne slobode učinjena prema djetetu, može biti izrečena kao trajna. Cilj ove izmjene jeste dodatno jačanje zaštite djece od ponovne viktimizacije i sprečavanje mogućnosti da osuđena lica ponovo dođu u položaj koji omogućava kontakt sa djecom i potencijalnu zloupotrebu povjerenja. Navedena izmjena predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, posebno članom 10 Direktive, kojim se državama članicama nalaže da preduzmu mjere kojima se sprečava da lica osuđena za krivična djela seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece obavljaju aktivnosti koje uključuju redovan kontakt sa djecom.

Članom 4 Predloga zakona vrši se izmjena člana 135 Krivičnog zakonika Crne Gore u cilju tehničkog usklađivanja upućujuće odredbe sa izmjenama izvršenim u okviru krivičnih djela povezanih sa terorizmom. Ovom izmjenom obezbjeđuje se unutrašnja usklađenost odredaba Krivičnog zakonika Crne Gore i pravilna primjena odredaba koje upućuju na druga krivična djela.

Članom 5 Predloga zakona vrši se dopuna člana 138 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuju pravne posljedice osude, na način što se isključuje mogućnost primjene određenih odredaba o ublažavanju pravnih posljedica osude za krivična djela protiv polne slobode učinjena prema djetetu, kao i za krivično djelo trgovine ljudima. Ovim rješenjem obezbjeđuje se viši stepen zaštite posebno ranjivih kategorija žrtava i usklađivanje sa standardima Evropske unije u oblasti zaštite djece i borbe protiv trgovine ljudima. Izmjena je povezana sa zahtjevima Direktive 2011/93/EU, kao i Direktivom 2011/36/EU o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima i zaštiti njenih žrtava.

Članom 6 Predloga zakona vrši se dopuna člana 207 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se propisuje kažnjavanje za pokušaj izvršenja krivičnog djela. Ovim rješenjem omogućava se kažnjavanje za pokušaj izvršenja navedenog krivičnog djela, čime se proširuje obim krivičnopravne zaštite djece od seksualne eksploatacije i zloupotrebe. Izmjena predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, posebno članom 7 kojim se zahtijeva da države članice obezbijede kažnjavanje za pokušaj izvršenja određenih krivičnih djela protiv seksualnog integriteta djece.

Članom 7 Predloga zakona dopunjuje se član 208 Krivičnog zakonika Crne Gore propisivanjem kvalifikovanog oblika krivičnog djela kada je izvršeno upotrebom sile ili prijetnje, odnosno pod okolnostima koje ukazuju na povećanu ranjivost djeteta. Ovom izmjenom unapređuje se zaštita djece od najtežih oblika seksualnog nasilja i obezbjeđuje adekvatno sankcionisanje težih oblika izvršenja. Navedeno predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, naročito odredbama čl. 3 i 9 Direktive koje propisuju minimalne standarde u pogledu inkriminacije i sankcija za seksualno zlostavljanje i iskorišćavanje djece.

Članom 8 Predloga zakona mijenja se član 211 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje krivično djelo iskorišćavanje djece za pornografiju, na način što se preciziraju radnje izvršenja, proširuje obim inkriminacije i usklađuje terminologija sa savremenim standardima u oblasti zaštite djece od seksualne eksploatacije putem informaciono-komunikacionih tehnologija. Predloženim izmjenama obuhvataju se različiti oblici postupanja koji uključuju proizvodnju, distribuciju, činjenje dostupnim, pribavljanje, posjedovanje i pristupanje materijalima dječje pornografije putem informaciono-komunikacionih tehnologija, kao i svjesno prisustvovanje pornografskoj predstavi u kojoj učestvuje dijete. Takođe se preciziraju pojmovi „dječja pornografija“ i „pornografska predstava“, u skladu sa međunarodnim standardima. Ovim izmjenama vrši se dalje usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. godine o borbi protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece i dječje pornografije i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2004/68/PUP, posebno sa članovima 4, 5 i 6 Direktive, kojima se propisuju obaveze u pogledu kriminalizacije različitih oblika seksualnog iskorišćavanja djece, dječje pornografije i pornografskih predstava.

Članom 9 Predloga zakona vrši se dopuna člana 211a Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuju krivična djela koja se odnose na navođenje djeteta na seksualne aktivnosti, na način što se uvodi kvalifikovani oblik djela ukoliko je izvršeno iskorišćavanjem posebno ranjivog položaja djeteta ili maloljetnika. Posebno se prepoznaju situacije u kojima je dijete posebno ranjivo zbog duševnog ili tjelesnog invaliditeta, smetnji u razvoju ili zavisnosti od drugog lica, čime se obezbjeđuje viši nivo zaštite djece koja se nalaze u nepovoljnijem položaju. Navedeno rješenje predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, posebno članom 9 Direktive, kojim su propisane otežavajuće okolnosti koje države članice treba da uzmu u obzir prilikom sankcionisanja krivičnih djela seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja djece.

Članom 10 Predloga zakona vrši se dopuna člana 211b Krivičnog zakonika Crne Gore u cilju preciziranja upućivanja na oblike krivičnog djela iz člana 211 koji se odnose na dječju pornografiju. Ovim se obezbjeđuje normativna usklađenost između odredaba Krivičnog zakonika i preciziranog zakonskog opisa krivičnog djela iskorišćavanja djece za pornografiju, čime se omogućava njihova pravilna primjena u praksi. Izmjena predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, naročito članovima 5 i 6 Direktive.

Članom 11 Predloga zakona uvodi se novi član 211e Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se propisuje nekažnjavanje djece žrtava određenih krivičnih djela seksualne eksploatacije. Ovim rješenjem omogućava se da dijete koje je, kao neposredna žrtva krivičnih djela iz oblasti seksualne eksploatacije, bilo prinuđeno da učestvuje u kriminalnim aktivnostima kao neposredna posljedica svoje viktimizacije, ne bude kažnjeno za takvo postupanje. Cilj ove odredbe jeste zaštita djece žrtava i obezbjeđivanje pristupa usmjerenog na prava žrtve, u skladu sa principom da djeca koja su iskorišćena za izvršenje krivičnih djela ne treba da budu dodatno kažnjavana. Navedeno rješenje predstavlja usklađivanje sa Direktivom 2011/93/EU, posebno članom 14 Direktive, kojim se uređuje pomoć, podrška i zaštita djece žrtava seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja.

Članom 12 Predloga zakona mijenja se član 225a Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje krivično djelo nezakonito zapošljavanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave na teritoriji Crne Gore. Predloženim izmjenama preciziraju se oblici nezakonitog zapošljavanja, uvode strože sankcije za ponovljeno ili kontinuirano zapošljavanje, kao i kvalifikovani oblici kada se radnici zapošljavaju pod posebno iskorišćavajućim uslovima rada, kada se radi o žrtvama trgovine ljudima ili maloljetnim licima. Posebno se definišu posebno iskorišćavajući uslovi rada kao uslovi rada u kojima postoji očigledna nesrazmjera u odnosu na uslove rada zakonito zaposlenih radnika, koji ugrožavaju zdravlje i bezbjednost radnika i vrijeđaju ljudsko dostojanstvo. Ovim izmjenama vrši se usklađivanje sa Direktivom 2009/52/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2009. godine o utvrđivanju minimalnih standarda za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja sa nezakonitim boravkom, posebno članovima 4, 9 i 10 Direktive.

Članom 13 Predloga zakona vrši se dopuna člana 268 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje krivično djelo pranje novca, na način što se uvodi poseban oblik djela kada ga izvrši obveznik u smislu propisa kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma ili odgovorno lice kod tog obveznika u vršenju profesionalne djelatnosti. Cilj ove izmjene jeste jačanje odgovornosti subjekata koji imaju posebnu ulogu u sistemu sprečavanja pranja novca, kao i obezbjeđivanje efikasnijeg sankcionisanja zloupotrebe profesionalnog položaja radi prikrivanja nezakonito stečene imovine. Navedena izmjena predstavlja usklađivanje sa Direktivom (EU) 2018/1673 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o borbi protiv pranja novca putem krivičnog prava, posebno članovima 3 i 5 Direktive, kojima se uređuju krivična djela pranja novca i sankcije.

Članom 14 Predloga zakona vrši se izmjena člana 401a Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje krivično djelo stvaranje kriminalne organizacije, radi njegovog potpunog usklađivanja sa definicijom kriminalne organizacije sadržanom u članu 1 Okvirne odluke Savjeta 2008/841/PUP od 24. oktobra 2008. godine o borbi protiv organizovanog kriminala. Izmjenom se napušta dosadašnje rješenje prema kojem je za postojanje kriminalne organizacije bilo potrebno ispunjenje najmanje tri dodatna kriterijuma, koji nisu sadržani u Okvirnoj odluci i koji su predstavljali ograničenje u odnosu na standard Evropske unije. Novim rješenjem kriminalna organizacija definiše se kao strukturirano udruženje koje čine tri ili više lica, koje postoji određeni vremenski period i djeluje usklađeno radi vršenja jednog ili više krivičnih djela za koja je propisana kazna zatvora od najmanje četiri godine, sa ciljem pribavljanja neposredne ili posredne finansijske ili druge materijalne koristi. Takođe se uvodi definicija strukturiranog udruženja kojom se izričito propisuje da nije potrebno postojanje formalno određenih uloga članova, kontinuiteta članstva ili razvijene strukture, u skladu sa članom 1 stav 2 Okvirne odluke.

Članom 15 Predloga zakona mijenja se član 405 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje nedozvoljeni prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi. Izmjenama se precizira biće krivičnog djela, proširuje obuhvat radnji izvršenja, uvode teži oblici djela u slučaju ostvarivanja nesrazmjerne imovinske koristi, obezbjeđivanja nezakonite radne snage, ugrožavanja života i zdravlja lica ili izvršenja djela u okviru kriminalne organizacije. Izmjene predstavljaju usklađivanje sa standardima sadržanim u Direktivi 2009/52/EZ, u dijelu zaštite radnika koji su državljani trećih zemalja sa nezakonitim boravkom, kao i sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv krijumčarenja migranata.

Članom 16 Predloga zakona mijenja se član 447 stav 1 tačka 4 Krivičnog zakonika Crne Gore brisanjem dijela odredbe kojim se zahtijevalo da određena sredstva mogu ugroziti život ljudi. Ovim se proširuje obuhvat krivičnopravne zaštite kod terorističkih krivičnih djela i omogućava efikasnije sankcionisanje pripremnih i povezanih aktivnosti. Izmjena je izvršena radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma, posebno odredbama člana 3 Direktive koje se odnose na teroristička krivična djela.

Članom 17 Predloga zakona mijenja se član 447a Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje javno podsticanje na izvršenje terorističkog djela. Izmjenama se precizira pojam javnog podsticanja i obuhvataju savremeni načini distribucije sadržaja, uključujući

informaciono-komunikacione tehnologije, kao i veličanje terorističkih djela kada takvo postupanje izaziva opasnost od izvršenja terorističkog djela. Izmjena je izvršena radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2017/541, naročito članom 5 koji uređuje javno podsticanje na izvršenje krivičnog djela terorizma.

Članom 18 Predloga zakona mijenja se član 447b Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje vrbovanje, obuka i primanje obuke za terorizam. Izmjenama se proširuje krug kažnjivih ponašanja i precizira odgovornost lica koja pružaju ili primaju instrukcije za izvršenje terorističkih djela, uključujući korišćenje eksploziva, oružja i opasnih materija. Izmjene su izvršene radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2017/541, posebno članovima 7, 8 i 9 koji uređuju vrbovanje za terorizam, pružanje obuke za terorizam i primanje obuke za terorizam.

Članom 19 Predloga zakona dopunjuje se član 449 Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje finansiranje terorizma, proširenjem kataloga krivičnih djela u vezi sa kojima se primjenjuje ova odredba i preciziranjem da za postojanje krivičnog djela nije potrebno da sredstva budu stvarno iskorišćena niti da učinilac zna konkretno terorističko djelo za koje će biti upotrijebljena. Izmjena je izvršena radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2017/541, članom 11, kojim se uređuje finansiranje terorizma, kao i preporukama MONEYVAL.

Članom 20 Predloga zakona mijenja se član 449a Krivičnog zakonika Crne Gore kojim se uređuje udruživanje radi vršenja terorističkih krivičnih djela. Izmjenama se uvodi odgovornost lica koja aktivno učestvuju u kriminalnim aktivnostima udruženja, uključujući pružanje informacija, materijalnih sredstava ili finansiranje aktivnosti udruženja. Izmjena je izvršena radi usklađivanja sa Direktivom (EU) 2017/541, posebno članom 4 koji uređuje krivična djela povezana sa terorističkom grupom.

Članom 21 Predloga zakona dodaju se novi čl. 449c, 449d i 449e Krivičnog zakonika Crne Gore kojima se uvode nova krivična djela povezana sa terorizmom, i to putovanje u svrhu terorizma, druga krivična djela povezana sa terorizmom i odnos prema krivičnim djelima terorizma. Uvođenjem ovih odredaba unapređuje se krivičnopravni okvir za sprečavanje i sankcionisanje aktivnosti povezanih sa terorizmom, naročito putovanja u druge države ili ulaska u Crnu Goru radi izvršenja terorističkih djela, učešća u terorističkim udruženjima ili pružanja i primanja obuke za terorizam. Takođe se precizira da za postojanje određenih krivičnih djela povezanih sa terorizmom nije neophodno da je osnovno terorističko djelo stvarno izvršeno, čime se omogućava pravovremena intervencija nadležnih organa. Ovim izmjenama vrši se usklađivanje sa Direktivom (EU) 2017/541 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. godine o borbi protiv terorizma i zamjeni Okvirne odluke Savjeta 2002/475/PUP i izmjeni Odluke Savjeta 2005/671/PUP, naročito: članom 9 Direktive koji se odnosi na putovanje u svrhu terorizma; članom 10 Direktive koji uređuje organizovanje ili omogućavanje takvih putovanja; članovima 11 i 12 Direktive koji se odnose na finansiranje i druga pomoćna ponašanja povezana sa terorizmom; članom 13 Direktive kojim se propisuje da određena krivična djela ne zahtijevaju stvarno izvršenje terorističkog djela kao uslov kažnjivosti.

Članom 22 Predloga zakona propisuje se stupanje na snagu zakona narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i „Službenom list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19 i 112/20, 129/20, 65/21, 104/21), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju zaštite bezbjednosti građana i stvaranja pravne sigurnosti štiteći društvo od posljedica koje bi mogle nastati.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore pristupilo se sa ciljem daljeg unapređenja važećeg krivičnogpravnog okvira i njegovog usklađivanja sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminaliteta. Dosadašnja primjena Krivičnog zakonika, kao i obaveze koje proizlaze iz procesa pristupanja Evropskoj uniji i međunarodnih instrumenata, ukazale su na potrebu daljeg normativnog unapređenja pojedinih krivičnogpravnih rješenja, njihovog preciziranja i usklađivanja sa savremenim oblicima kriminaliteta. Osnovna namjera predlagača je da unaprijedi efikasnost krivičnogpravne zaštite, posebno u odnosu na djecu i druge ranjive kategorije, ojača mehanizme za prevenciju i procesuiranje najsloženijih oblika kriminaliteta, kao i obezbijedi potpuniju usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima.

Posljedice postojećeg stanja ogledaju se u tome što važeći Krivični zakonik u pojedinim oblastima ne obezbjeđuje potpunu usklađenost sa relevantnim direktivama Evropske unije i međunarodnim standardima, niti u dovoljnoj mjeri odgovara savremenim pojavnim oblicima kriminaliteta. Takođe, pojedina zakonska rješenja zahtijevaju dodatno preciziranje radi efikasnijeg otkrivanja, procesuiranja i kažnjavanja učinilaca krivičnih djela, kao i unapređenja zaštite žrtava, naročito djece.

Nepotpuna usklađenost pojedinih odredaba Krivičnog zakonika sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije, kao i potreba preciziranja određenih krivičnogpravnih instituta, utiču na efikasnost primjene krivičnog zakonodavstva, ostvarivanje međunarodnih obaveza Crne Gore i obezbjeđivanje odgovarajućeg nivoa krivičnogpravne zaštite u oblastima obuhvaćenim ovim zakonom.

Bez donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore („status quo“ opcija) ne bi bilo moguće obezbijediti dalje usklađivanje nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima, niti unaprijediti postojeći krivičnogpravni okvir u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih savremenih oblika kriminaliteta.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim zakonom unaprijediće se krivičnogpravni okvir Crne Gore kroz dalje usklađivanje Krivičnog zakonika sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja

državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminaliteta. Istovremeno, unaprijediće se zaštita djece i drugih posebno ranjivih kategorija, ojačati mehanizmi za prevenciju, otkrivanje i procesuiranje najsloženijih oblika kriminaliteta, precizirati pojedini krivičnopravni instituti i obezbijediti efikasnija primjena Krivičnog zakonika u skladu sa savremenim izazovima u oblasti krivičnog prava.

Donošenjem ovog zakona ispuniće se obaveze Crne Gore koje proizlaze iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, kroz dalje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa relevantnim direktivama Evropske unije u oblastima zaštite djece od seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja, borbe protiv terorizma, organizovanog kriminala, pranja novca i nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država, kao i sa drugim međunarodnim standardima u oblasti krivičnog prava.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Donošenje ovog zakona predstavlja neophodnu mjeru za dalje usklađivanje Krivičnog zakonika Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminaliteta, kao i za ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Bez donošenja ovog zakona ne bi bilo moguće obezbijediti potpuno usklađivanje nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa relevantnim direktivama Evropske unije i međunarodnim standardima, niti bi se otklonili uočeni nedostaci u postojećem normativnom okviru koji se odnose na efikasniju prevenciju, otkrivanje i procesuiranje savremenih oblika kriminaliteta i unapređenje zaštite djece i drugih posebno ranjivih kategorija.

Donošenje predloženog propisa predstavlja najdjelotvorniji način za ostvarivanje navedenih ciljeva, imajući u vidu da se zahtijevane izmjene odnose na materiju koja se može urediti isključivo zakonom, radi obezbjeđivanja pune usklađenosti sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima, kao i unapređenja postojećeg krivičnopravnog okvira Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Donošenje predloženog propisa omogućiće:

- dalje usklađivanje Krivičnog zakonika Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima;
- unapređenje krivičnopravne zaštite djece od seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorišćavanja;
- efikasniju prevenciju, otkrivanje i procesuiranje krivičnih djela terorizma, organizovanog kriminala, pranja novca, krijumčarenja ljudi i drugih oblika teškog kriminaliteta;
- preciznije definisanje pojedinih krivičnopravnih instituta i unapređenje pravne sigurnosti u njihovoj primjeni;
- efikasnije procesuiranje krivičnih djela učinjenih upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija;
- jačanje usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim obavezama Crne Gore.

Efikasna implementacija ovog propisa doprinijeće unapređenju krivičnog pravnog sistema, jačanju zaštite djece i drugih posebno ranjivih kategorija, efikasnijoj borbi protiv najsloženijih oblika kriminaliteta, ispunjavanju međunarodnih obaveza Crne Gore i daljem napretku u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Pozitivni efekti donošenja zakona, koji se ogledaju u unapređenju krivičnog pravne zaštite, jačanju pravne sigurnosti i usklađivanju sa međunarodnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije, u potpunosti opravdavaju njegovo donošenje.

Donošenjem ovog zakona ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu niti se utiče na tržišnu konkurenciju.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja niti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom ovog propisa na proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Predlog zakona izrađen je od strane Ministarstva pravde u okviru postupka usklađivanja Krivičnog zakonika Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima, naročito u oblastima zaštite djece, borbe protiv terorizma, sprečavanja i suzbijanja organizovanog kriminala, pranja novca, nezakonitog zapošljavanja državljana trećih država i drugih oblika teškog kriminaliteta.

U postupku izrade Predloga zakona nije korišćena eksterna ekspertna podrška.

Imajući u vidu potrebu hitnog usklađivanja krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim obavezama Crne Gore i pravnom tekovinom Evropske unije, Predlog zakona pripremljen je po hitnom postupku, zbog čega nijesu sprovedene posebne konsultacije sa zainteresovanim stranama u okviru RIA procesa. Prilikom izrade zakonskog teksta uzete su u obzir relevantne međunarodne obaveze Crne Gore, zahtjevi procesa pristupanja Evropskoj uniji, kao i potreba za unapređenjem postojećih krivičnih pravnih rješenja.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenje ovog zakona.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa radi ostvarivanja ciljeva odnose se na efikasnu primjenu novih i izmijenjenih krivičnopravnih odredaba, praćenje njihove primjene u praksi, unapređenje postupanja nadležnih organa u otkrivanju, procesuiranju i sankcionisanju krivičnih djela, kao i kontinuirano praćenje usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim obavezama Crne Gore.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su stepen usklađenosti Krivičnog zakonika Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim standardima, broj procesuiranih krivičnih djela obuhvaćenih izmjenama zakona, broj pravosnažnih odluka u predmetima koji se odnose na predmetne oblike kriminaliteta, kao i nalazi i preporuke međunarodnih organizacija i institucija u okviru procesa praćenja primjene relevantnih standarda.

Za monitoring propisa je nadležno Ministarstvo pravde.

Podgorica, 29.7.2026. godine

